

עליה כנ"ל, והא כתבו התוס' חגיגה דף י"ד ע"ב ד"ה בתולה, דהא דסבירא ליה לר' יהושע דלא מפיה אנו חיינן, היינו דוקא כשהיא אינה בכלל האיסור, אבל כשגם היא בכלל האיסור שפיר נאמנת עייש"ה.

וְלִדְעָתִי בזה מחולקים חכמים ור"י בר"י יהודה, דר"י בר"י סבירא ליה כדעת הרמב"ם, דביש עדים על הדבר שהוא אסור, אף על גב שהוא יודע שהוא מותר, אסור לו ליהנות ממנו, אם כן הא ליכא למיחש דילמא אמר קנאי, אף על גב שלא קינא, דהא היא תכחיש אותו ותאמר שלא קינא לה, והא אין הגדטה גרועה מהגדתו, דהא אם האמת כדבריו שקינא לה הא היא גם כן בכלל האיסור, אף על גב שיודעת שלא נטמאה, וכל שאין שניהם מודים, הא אפילו במקום דלא איברי סהדי אלא לשקרא, צריך עדים דוקא. אולם חכמים סבירא להו דביודע שהוא מותר אף שהעידו עדים שהוא אסור מותר לו ליהנות ממנו, וע"כ שפיר השיבו, דלר"י בר"י יהודה דא"צ עדים על הקינוי אין לדבר סוף, דזמנין דלא קני ואמר קנאי, ואי משום שאז תכחיש אותו ותאמר לא קנאת, הא אין הגדטה כלום, דדילמא לא זינתה, ואם כן אם באמת קינא לה ונסתרה, הא הוא שפיר אסור בה מדין תורה כדין כל אשה אחר קינוי וסתירה, אבל היא אינה בכלל האיסור, כיון שיודעת שלא נטמאה, וכל שאינה בכלל האיסור, הא לא מפיה אנו חיינן, וכיון שאין מועיל הכחשתה הא מועיל הגדתו, כיון שא"צ עדות, ואם כן אין לדבר סוף, ודו"ק היטב כי הוא דבר מושכל ועמוק.

ועפ"ז לא קשה עוד מה שהקשיתי בפתח דברי, דהא כל דברי ר"ח מסורא נכונים רק לר"י בר"י בקינא לה בינו לבין עצמו, דאז שפיר יש לחוש דילמא אזלא ומסתתרא ותיאסר עליו, ואין לומר שאם תסתיר יגרשנה באמת, דז"א דהא יכול להיות שתכחיש אותו ותאמר לא קנאת, וכיון שלר"י בר"י גם היא בכלל האיסור, הא אין הגדטה גרועה מהגדתו, וא"כ באמת אסורה עליו, ובכל זה אין הב"ד יכולים לאוסרה עליו ולהפסידה כתובתה, דהא אף שא"צ עדים, מכל מקום לא מהני רק כששניהם מודים, מה שאין כן לר' יהושע דסבירא ליה דאין קינוי רק בפני שנים אין חשש לקנאות גם בזמן הזה, ואי משום דילמא אזלא ומסתתרא, מה בכך, הא אז הבית דין יאסרוה עליו ויוכל לגרשה מן הדין בלא תשלומי כתובה ודו"ק היטב.

★★

וְלִפִּי הנאמר, באומר שקינא לה בינו לבין עצמו, אין לחוש רק כשאומר כן בפניה והיא אינה מכחישתו, דהא הא דמועיל קינוי בפני עצמו רק לר"י בר"י יהודה, משום דסבירא ליה דגם בזה לא איברי סהדי אלא לשקרא, וכיון דלשיטתו גם היא בכלל האיסור, אם קינא לה ונסתרה, הא היא נאמנת כסברת התוספות חגיגה הנ"ל, וע"כ אין מועיל קינוי בינו לבין עצמו רק בשניהם מודים כמבואר למעלה. ואם כן בנידון דידן, שלא שמענו מהקינוי רק מפיו שלא בפניה, בודאי אין לדון משום קינוי זה שהבית דין יאסור אותה עליו ויתיר חרם רגמ"ה על ידו ודו"ק, וע"כ משום הא אין להתיר בנידון דידן לישא אחרת, עכ"ד ודפח"ח.

דף ג' ע"א

בגמ': אין אדם עובר עבירה א"כ נכנסה בו רוח שטות.

דר"ש כ"ק אדמו"ר ממונקטש זצ"ל: כלפי זה נאמר "ראשית חכמה - יראת ד'", אם החטא והעון היא אוילות ושטות, א"כ ראשית החכמה היא ההיפוך מזה, יראת שמים.

(דברי תורה מהדורא קמא אות כ').

★★

בגמ': אין אדם עובר עבירה א"ל אם כן נכנס בו רוח שטות.

בפנים יפות (פר' בראשית) כתוב ש"רוח שטות" היינו שחכמתו מסתלקת ממנו, שהיא בחינת נשמה שבו. כי הנשמה אינה יכולה לסבול התאוה והחטא, ודבר זה היא טובה גדולה לאדם, שבשעה שהוא חוטא אין הוא פוגם בנשמתו.

★★

בשם משמואל (על יוה"כ) מביא, שמאמר זה עצה נכונה היא לאהבת ישראל. שכאשר נכנס באדם רוח שטות ודעתו נטרפה ל"ע, אז האדם שובר ודורס ועושה מעשים משונים. היתכן? כי מי שהוא ישנא אותו על זה וידרוש עליו רחמים ומשתדלים לרפאותו. כן הוא הדבר בעוברי עבירה, יש